Gevecht om Museumtram lijkt ten einde

door **Mascha de Jong**

AMSTERDAM • De gemeente Amsterdam en de Museumtram lijken af te stevenen op een gezamenlijke oplossing voor hun jarenlange strijd. Een nieuwe tramloods van 1250 vierkante meter komt op het Havenstraatterrein, waarbij circa 500 nieuwe huizen voor veelal grotere families op gepaste afstand blijven. Na de zomer wordt het bestemmingsplan van het gebied in Zuid voorgelegd aan de gemeenteraad.

De bouwplannen voor een woonwijk op het Havenstraatterrein stammen van 2013. De wirwar aan loodsen is al decennialang een gebied met potentie. De gemeente wilde er huizen, een school en bedrijvigheid zoals horeca. Naar de Museumtram was het streng. Dat kon alleen terugkeren met een klinkend bedrijfsplan en als het genoegen nam met veel minder vierkante meters.

Het Rijdend Elektrisch Trammuseum (RETM) en de stichtingen Beheer Collectie Amsterdam Vervoer Museum (AVM) en Electrische Museumtramlijn Amsterdam (EMA) voelden zich met de rug tegen de muur gezet. Vanaf 1973 worden er op dit terrein trams opgeknapt. Vandaag de dag is het een enorme verzameling oude voertuigen uit het land en zelfs uit de wereld. De drie trampartijen, die vrijwel alleen uit vrijwilligers bestaan, kregen het in eerste instantie niet voor elkaar de eisen van de gemeente in te willigen.

Het bestemmingsplan zonder Museumtram werd echter door de Raad van State vernietigd. Het hoogste bestuurlijke rechtsorgaan oordeelde in maart 2019 dat de gemeente terug moest naar de tekentafel om alsnog een onderkomen op het Havenstraatterrein te regelen voor het monumentale erfgoed.

Realistisch

In het tussentijdse bericht van deze maand blijken partijen nu dichter bij elkaar dan ooit. De tramorganisaties zouden liever veel meer vierkante meters krijgen – zij hebben er nu 4000 op het Havenstraatterrein – maar ze zijn realistisch over de 1250 vierkante meter die nu zijn ingetekend.

Geen huizen bovenop loods

Sinds eind 2020 ligt er ook een bedrijfsplan en de RETM, AVM en EMA zijn in een 'personele unie' samengesmolten. „Dit proces is op een paar juridische details na afgehandeld", vertelt RETM-voorzitter Mark Vermeulen.

Hij is vooral content met de wijziging in het nieuwe plan, dat de woontoren, die de gemeente op de nieuwe tramloods wilde, niet doorgaat. De tramorganisaties zagen de hoogbouw absoluut niet zitten, omdat zij vreesden geluidshinder en stankoverlast te veroorzaken voor hun nieuwe buren.

Er kwamen overigens meer bezwaren binnen bij de gemeente. De bewoners aan de Afroditekade wilden ook liever geen woontoren als uitzicht. De woningen worden nu meer verdeeld over het gebied rondom de tramloods. Stadsdeelvoorzitter Sebastiaan Capel: „Dat was een keiharde voorwaarde voor mij: die circa 500 woningen, waarvan een heel groot deel middenhuur, moeten per se doorgaan. Amsterdam heeft dit soort woningen hard nodig."

Een impressie hoe het aanzicht richting de tramloods eruit kan komen te zien. IMPRESSIE GEMEENTE AMSTERDAM

Werkplaats

Mark Vermeulen van het RETM: „Wij zijn akkoord met de nieuwe plannen, omdat er nu ook een werkplaats bij de Museumtram kan komen. Dat was voor ons een must. Wij kunnen daardoor het werk aan de trams uitvoeren én we zijn de buurt niet tot directe overlast."

Als de gemeenteraad na de zomer akkoord gaat met het bestemmingsplan, zullen volgend jaar de huidige loodsen worden gesloopt en de grond gesaneerd. In 2023 zal met de bouw worden begonnen en de verwachting is dat in 2025 de oplevering van de eerste woningen zal zijn.